

**Оласюк Тетяна**, студентка

Видавничо-поліграфічний інститут НТУУ «КПІ», м. Київ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Шевченко І. Б.

## **РОЛЬ МЕДІАТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ**

Інформаційне суспільство як нова історична фаза розвитку цивілізації, в якій головними продуктами виробництва є інформація та знання, характеризується збільшенням ролі медіаресурсу в житті суспільства. Медіа потужно й суперечливо впливають на освіту молодого покоління, часто перетворюючись на провідний чинник його соціалізації. Медіа вже стали невід'ємною частиною загальної культури людства, що створює нові виклики у науковій психологічній спільноті й вищій освіті [1].

Медіа з кожним роком відіграють усе більшу роль у житті людей та в освітньому процесі. Як зазначається у «Концепції впровадження медіаосвіти в Україні», стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та системи мас-медіа нагально потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними [3]. Сучасній людині необхідно вміти управляти потоками інформаційних ресурсів, опановувати комунікаційні технології та стратегії їх використання.

Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» орієнтують на впровадження широкого спектра інформаційних технологій з метою оновлення змісту, форм і методів навчання та значного підвищення ефективності навчального процесу у вищих педагогічних навчальних закладах.

Українські науковці розглянули проблеми розуміння медіа та шляхи їх упровадження в навчально-виховний процес (Б.Потятиник), зарубіжний досвід упровадження медіаосвіти в навчальні заклади (О.Баришполець), перспективи розвитку медіаосвіти в контексті Болонського процесу (Л. Найдьонова), медіаосвітні технології та питання медіапедагогіки (Г. Онкович).

Медіаосвітні технології є засобом формування критичного мислення та розвитку творчих здібностей, засобом стимулювання бажання самоосвіти, самопідготовки, постійного прагнення до знань. Використання різних засобів інформації у навчально-виховному процесі, а саме писемних, друкованих, електричних, телевізійних, цифрових і є медіаосвітні технології [2].

Сучасний етап розвитку професійно-педагогічної освіти характеризується оновленням структури методичної служби, створенням закладів нового типу, інформаційно-методичних та навчально-методичних центрів, які покликані вирішувати традиційні та інноваційні завдання в процесі педагогічної безперервної освіти. На жаль, проблемі розвитку медіакультури педагогів в умовах динамічного медіасередовища приділяється недостатня увага, навіть за її актуальності в педагогічній практиці.

В освіті відбуваються зміни форми і змісту діяльності вчителя, на що особливо впливає науково-технічний прогрес. Сучасні вчителі повинні знати і розуміти вікову психологію, особливості розвитку школярів, добре знати свій предмет, а головне – бути відкритими до нового. У якості цього нового в сучасному освітньому просторі виступає інформаційне медіасередовище, що вказує на необхідність розвитку медіакультури педагогів. Учитель, крім того, що він сам знаходиться в інформаційному суспільстві і є носієм медіакультури, одночасно повинен ще й формувати медіакультуру учнів.

Проведений аналіз сучасного стану проблеми впливу медіасередовища на професіоналізм учителя, розвитку його медіакультури дозволив виявити ряд протиріч:

- між загальним дисбалансом темпів прогресу інформаційних технологій і часом, необхідним для їх освоєння вчителем;
- між рівною можливістю отримання інформації в засобах масової комунікації і різним сприйняттям інформації педагогами та учнями з причини різного рівня сформованості медіакультури;
- між дедалі більшим значенням медіакультури у професійній діяльності педагога, що вимагає набуття особистого досвіду, і недостатньою націленістю

на використання різних шляхів розвитку цієї культури в установах підвищення кваліфікації [4].

Усе це визначає необхідність розвитку медіакультури сучасного вчителя/викладача.

Медіапедагоги розглядають кілька варіантів запровадження медіаосвіти:

- включення її до навчальних програм у загальноосвітньому чи вищому навчальному закладі;
- дистанційну освіту за допомогою телебачення, радіо, мережі Інтернет;
- самостійну/безперервну освіту медіазасобами та ін. [5].

Формування медіаграмотності майбутніх фахівців у межах ВНЗ може здійснюватися двома способами: через уведення окремого курсу з медіаосвіти або через інтеграцію медіаосвітніх технологій до вже існуючої системи навчально-виховного процесу, зокрема завдяки виконанню міждисциплінарних досліджень з інформаційних, комунікаційних та освітніх наук, соціології й ін.

Отже, запровадження медіаосвіти до фахової підготовки є актуальним завданням педагогіки вищої школи на шляху побудови єдиного європейського освітнього простору.

#### *Джерела:*

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: [навч. посібник] / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Козаков Ю. М. Педагогічні умови застосування медіаосвіти в процесі підготовки майбутніх учителів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Ю. М. Козаков. – Луганськ, 2007. – 22 с.
3. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні [Електронний ресурс] : схвалено постановою Президії Національної академії педагогічних наук України 20 травня 2010 року, протокол № 1-7/6-150. – Режим доступу: <http://www.ispp.org.ua>.

4. Колеснікова І.В. Шляхи розвитку медіакультури вчителів у закладах післядипломної педагогічної освіти // Андрагогічний вісник: наукове електронне періодичне видання. – Випуск 5. – 2014. – С. 202-206.

5. Федоров А. В. Медиаобразование в России и Украине: сравнительный анализ современного этапа развития (1992-2008) / А. В. Федоров // Медиаобразование и медиакомпетентность: слово экспертам / под ред. А. В. Федорова. – Таганрог : Изд-во Таганрог. гос. пед. ин-та, 2009. – С. 192-209.

**Васюрин Олена**, студентка

Видавничо-поліграфічний інститут НТУУ «КПІ», м. Київ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Пунчак Л.А.

## **МЕДІАОСВІТА ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ**

Уже протягом значного часу в світі розробляється теорія та практика медіаосвіти. Вважається, що вперше термін «медіаосвіта» був вжитий у 1973 р. на спільному засіданні сектору інформації ЮНЕСКО та Міжнародної ради з кіно та телебачення. На їх думку, *медіаосвіта* – це частина основних прав кожного громадянина будь-якої країни світу на свободу самовираження і права на інформацію та інструмент підтримки демократії [1]. Зараз усім державам рекомендують запровадити національні навчальні плани по медіаосвіті в систему додаткової, неформальної освіти.

Людство постійно розвивається. До того ж темп змін неупинно пришвидшується. І для людини, і для країни стає дедалі важливіше вміти реагувати на ці зміни, щоб не залишитися осторонь прогресу.

Тому сьогодні *медіаосвіта* – це достатньо серйозне й глибоке питання розвитку освіти взагалі, це частина освітнього процесу, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до взаємодії з